

मेधातिथिः काण्वः। इन्द्राग्नी। गायत्री।

इहेन्द्राग्नी उप ह्वये तयोरिस्तोममुश्मसि। ता सोमं सोमपातमा ॥ १ ॥०२१ ॥०१

इन्द्राग्नी- इन्द्रियवशीकरणशक्तिदैवतं सर्वभूतहितक्रतुम्। उप- समीपे। ह्वये- आह्वयामि। तयोः-
इन्द्राग्न्योः। इत्- एव। स्तोमम्- मन्त्रम्। उश्मसि- कामयामहे। वश कान्तौ। ता- तौ।
सोमपातमा- रसानुभवक्षमौ। सोमम्- सोमं रसमनुभवताम् ॥१ ॥

ता यज्ञेषु प्र शंसतेन्द्राग्नी शुम्भता नरः। ता गायत्रेषु गायत ॥ १ ॥०२१ ॥०२

ता- तौ। यज्ञेषु- दानेषु। सङ्गतिकरणेषु। देवपूजासु। प्र- प्रकर्षेण। शंसत- स्तोमयत। नरः-
मनुष्याः। इन्द्राग्नी। शुम्भत- प्रज्ञायामुद्दीपनं कुरुत। ता- इन्द्राग्नी। गायत्रेषु- इन्द्राग्निभ्यां
सामगायकरक्षाप्रदसमये। इन्द्राग्न्यनुग्रहदानसमये। गायत- साम्ना गायत ॥२ ॥

ता मित्रस्य प्रशस्तय इन्द्राग्नी ता हवामहे। सोमपा सोमपीतये ॥ १ ॥०२१ ॥०३

मित्रस्य- प्रेमिकस्य। मित्रं स्नेहः प्रेम वा। जिमिदा स्नेहने। प्रशस्तये- साधूनां मध्ये संभावितव्याय
यशसे। सोमपा- रसानुभावुकौ। रसपालकौ। सोमपीतये- रसानुभवार्थम्। इन्द्राग्नी। ता- तौ।
हवामहे- आह्वयामः ॥३ ॥

उग्रा सन्ता हवामह उपेदं सवनं सुतम्। इन्द्राग्नी एह गच्छताम् ॥ १ ॥०२१ ॥०४

उग्रा- उद्गूर्णौ। किन्तु। सन्तौ- साधू। इन्द्राग्नी। हवामहे- आह्वयामः। इह- अत्र। इदम्- एतम्।
सुतम्- निष्पन्नम्। सवनम्- भक्तिसहितं रसं प्रति। वन संभक्तौ। उप- समीपे। आ गच्छताम् ॥४ ॥

ता महान्ता सदस्पती इन्द्राग्नी रक्ष उज्जतम्। अप्रजाः सन्त्वत्रिणः ॥ १ ॥०२१ ॥०५

ता- तौ । इन्द्राग्नी । महान्ता- महात्मानौ । सदस्पती- सतां सभापालकौ । रक्षः- स्वार्थाय
वञ्चकान् । उज्जतम्- ऋजु कुरुतम् । सत्यसन्धान् कुरुतम् । सन्मार्गे प्रवर्तयतम् । अत्रिणः-
सुखादिदुःखनिधनभूताः अस्मदत्तृशक्तयः । अदन्तमद्मीति श्रुतेरतिभुक्तय एव अत्रिणः । अप्रजाः-
अप्रजाताः । सन्तु- भवन्तु ॥५॥

तेन सत्येन जागृतमधि प्रचेतुने पदे । इन्द्राग्नी शर्म यच्छतम् ॥ १ ॥०२१॥०६

तेन सत्येन- स्वार्थेन मिथ्याप्रवृत्तान् सत्यमार्गानयनप्रवृत्तिभावेन तेन । अत्रप्रजननात्मकेन सत्येन
तेन वा । प्रचेतुने- प्रकर्षसंज्ञाने । पदे- अनुभवे । अधि । जागृतम्- बुद्ध्यतम् । इन्द्राग्नी । शर्म-
मङ्गलम् । यच्छतम्- दत्तम् ॥६॥

Dr. Ranganatha